Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Betreft: start fase 3 spoor 2a

Aanleiding
In het kader van het openen en continueren van de samenleving geven de ministeries van EZK OCW en VWS gezamenlijk vorm aan spoor 2a 'Testen voor toegang tot het sociale leven'. In dit spoor is het de bedoeling dat burgers op basis van een testuitslag een testbewijs krijgen waarmee ze tijdelijk toegang kunnen krijgen tot sport- en jeugdactiviteiten, culturele instellingen, evenementen, restaurants en overige horeca en doorstroomlocaties. Parallel aan het wetsvoorstel om toegangstesten mogelijk te maken zijn vanaf februari de voorbereidingen in gang gezet om hiervoor testcapaciteit te realiseren opbouwend naar 400.000 testen per dag in juni. Deze testcapaciteit is nodig voor de testvraag die voortvloeit uit het wetsvoorstel en het openingsplan. Om indien noodzakelijk te kunnen bijsturen vindt er elke fase (van vier weken) besluitvorming plaats met bijbehorende begroting over de opbouw van de testcapaciteit. Hierbij vragen we uw akkoord voor de verdere opbouw van de antigeenlocaties in fase 3a 225.000 testen. Besloten is na de ACC van 20 mei om de opbouw van de laatste vier extra XL-locaties wordt nu nog niet voor te leggen. Fase 3a betreft de maand juni. Deze testcapaciteit is noodzakelijk voor het realiseren van voldoende testcapaciteit om goed voorbereid te zijn op de verdere stappen in het openingsplan.

Gevraagd besluit

Beslispunt 1 – Verstrekken opdracht fase 3a testcapaciteit toegangstesten
- U wordt gevraagd om akkoord te gaan met het verstrekken van de opdracht voor fase 3a van de testcapaciteitsopbouw voor antigeen toegangstesten.
- Fase 3a betreft naast continueren van huidige capaciteit de verdere opbouw naar de mogelijkheid voor het uitvoeren van 300.000- 350.000 testen per dag.

Beslispunt 2- vrijmaken 5.1.2b voor verder opbouwen testcapaciteit
- U wordt gevraagd om akkoord te gaan met het vrijmaken van 5.1.2b inclusief BTW voor de realisatie van deze fase. Deze kosten zijn exclusief de testen die zullen worden ingezet in de teststraten die VWS centraal heeft aangekocht.

Kernpunten

Noodzaak verdere opbouw
Belangrijke overwegingen bij het verder opschalen van de testcapaciteit in fase 3a (juni) zijn:
1) *Verdere mogelijkheden voor het openen van de samenleving zal vraag naar toegangstesten doen toenemen*. Voor stap 3 van het openingsplan wordt uitgegaan van een piekbelasting van ruim 218.000 testen per dag oplopend naar ruim 235.000 per dag eind juni, begin juli. Daarnaast biedt de opschaling van testcapaciteit flexibiliteit in het vervroegen van stappen in het openingsplan.
2) *Belangrijk om fijnmazige landelijk netwerk van testlocaties verder uit te breiden, zodat testlocaties goed bereikbaar zijn voor alle burgers*. Door de realisatie van een fijnmazig netwerk kan een reisafstand van maximaal 20 minuten worden gerealiseerd. Dit is in lijn met 2 aangenomen moties bij de behandeling van het wetsvoorstel testbewijzen over de bereikbaarheid van de testlocaties (motie Van der Plas en motie Paternotte en Aukje de Vries).
3) *Met dit fijnmazige netwerk kan regionale piekbelasting (door landelijke evenement) beter worden opgevangen*. Er moet ook gekeken worden naar de regionale testbehoefte bij evenementen bovenop de meer doorlopende activiteiten in het openingsplan, zoals horeca en musea. Het evenementenseizoen is vooral in juli en augustus. Daarom nodig om dit al in juni te realiseren.

Risicobeheersing
- De testcapaciteit wordt fasegewijs opgebouwd, waarbij er ook voorbereiding nodig is voor de feitelijke exploitatie. Denk bijvoorbeeld aan de aansluiting op de app door de testaanbieders.

- Het is belangrijk om op tijd te starten met deze voorbereidingen, zodat wanneer de samenleving meer open kan gaan, de mogelijkheden van het openingsplan ook kunnen worden benut en evenementen ook daadwerkelijk doorgang kunnen vinden. Voldoende testcapaciteit is nodig om grootschalige evenementen te kunnen toestaan; hierdoor zal er ook door evenementen minder beroep op de garantieregeling hoeven te worden gedaan.
- Het opbouwen van de testcapaciteit in juni biedt de nodige ruimte en flexibiliteit in het geval van stappen in het openingsplan worden vervroegd.
- Daarbij kan de feitelijke exploitatie van de testcapaciteit wekelijks worden bepaald en daarmee kunnen de variabele kosten worden bijgestuurd indien minder testcapaciteit ingezet hoeft te worden.
- In de ACC is besloten om de opbouw van de laatste 4 XL-locaties nog niet te accorderen voor fase 3a. Deze worden nu meegenomen in de besluitvorming voor fase 3b. Daarmee wordt nu nog niet opgebouwd naar een testcapaciteit van 400.000 testen per dag en dat de capaciteit voor 60.000 hoog sensitieve testen per dag in principe niet beschikbaar zijn in juli. Het evenementenseizoen is vooral in juli en augustus. Hierdoor ontstaat mogelijk het risico dat er te weinig testcapaciteit beschikbaar is en er mogelijk een beroep gedaan moet worden op de garantieregeling door evenementen. Mocht het noodzakelijk zijn om de testcapaciteit voor de hoog sensitieve testen toch eerder verder op te bouwen dan zal dit alsnog apart in de MCC ter besluitvorming worden gebracht.

Begroting
- Voor fase 3a is een bedrag van 5.1.2b geraamd.
- Voor elke fase geldt dat wanneer er sprake is van onder uitputting deze middelen dan kunnen worden benut om overige fasen te bekostigen (na besluitvorming) of dat de middelen worden teruggeboekt.

Tijdspad

Fase 3a is voorzien om in te gaan op 1 juni, vandaar dat we dit besluit nu aan u voorleggen. Vervolgens wordt de opdracht zo snel mogelijk verstrekt, zodat de partijen verder kunnen werken aan de realisatie.

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Bijlage 1. Achtergrondinformatie

1. Realisatie tot nu toe

Gerealiseerde testcapaciteit

Stichting Open Nederland (SON) heeft in fase 0 en 1 een testcapaciteit opgebouwd van 105.000 testen per dag. In fase 2 was voorzien om een testcapaciteit van 295.000 testen per dag te realiseren (175.000 antigeentesten en 120.000 hoogsensitieve testen). Deze capaciteit zal waarschijnlijk nog niet eind fase 2 gerealiseerd zijn vanwege 2 redenen:

1) De contractering van de ademtesten heeft vertraging opgelopen en daarmee kon de exploitatie van de XL testlocaties voor de hoogsensitieve testen niet eerder plaatsvinden. Dit is daarom ook niet meegenomen in de opdracht voor fase 2 aan SON.
2) De eerder opgebouwde testcapaciteit in fase 1 (105.000 testen per dag) is gerealiseerd door 1 testaanbieder met een eigen it-systeem. De deelname van deze partij wordt echter in fase 2 afgebouwd en vervangen door nieuwe partijen. De aanbesteding hiervoor is reeds afgerond. De bedoeling is dat deze testcapaciteit begin juni operationeel is.

Art. 2.57.2

De pilots en fieldlabs hebben overigens gewoon doorgang kunnen vinden ondanks de bovenstaande situatie.

Evaluatie pilots

KPMG is gevraagd om een onafhankelijk onderzoek uit te voeren naar de pilots 'Testen voor toegang' die in april 2021 zijn georganiseerd. In het onderzoek zijn de pilots 'Testen voor toegang' geëvalueerd vanuit de perspectieven van deelnemende bezoeker en de organisator. De resultaten geven onder andere aan dat:

- Bezoekers het deelnemen aan de pilotactiviteiten als positief hebben ervaren en zijn positief over het testen om toegang te krijgen tot activiteiten.
- 76% van de bezoekers die hebben deelgenomen aan de pilotactiviteiten van dit onderzoek aangeven bereid te zijn om in de toekomst weer naar een activiteit te gaan als ze zich daarvoor zouden moeten laten testen.
- Het belangrijk is om voor voldoende testcapaciteit binnen maximaal 30 minuten reistijd te zorgen. Hoe korter de reistijd hoe hoger de bereidheid van een bezoeker om te gaan.
- Testen voorafgaand aan activiteiten juist lijken bij te dragen aan een netto daling van Covid-19, omdat mensen die zich niet bewust zijn van een infectie eruit gefilterd worden terwijl de evenementen zelf niet of nauwelijks leiden tot extra besmettingen.

Financiën

Zoals ook naar de Kamer gecommuniceerd is de totale raming voor het realiseren van de testcapaciteit voor toegangstesten ondertussen al flink naar beneden bijgesteld en gaan we nu uit van een totale raming tussen de 5.1.2b in plaats van 1,1 miljard. In de tabel staan de begrotingen die specifiek per (sub)fase wordt opgesteld en waarover aparte besluitvorming plaatsvindt door het kabinet. Daardoor kan de raming per fase weer anders worden. Tevens staan in de tabel de betalingen opgenomen die reeds hebben plaatsgevonden (afgerond) aan Stichting Open Nederland.

	Fasegewijze begroting	Betalingen (Euro) tot nu toe
Fase 0 maart	5,1 mln	5,1 mln
Fase 1 april	83 mln	62 mln (80% voorschot)
Fase 2 mei	135,6 mln	*Nog niet plaatsgevonden*
Fase 3 juni t/m eind augustus (fase 3 a, b, c, d)	Nb	*Nog niet plaatsgevonden*
Totaal	Nb	67,1 mln

Fase 2
Voor fase 2 is door Stichting Open Nederland een bedrag begroot van 5.1.2b
Dit valt voor een deel ook lager uit vanwege het doorschuiven van de exploitatie van de hoogsensitieve teststraten naar fase 3. Deze week zal er een 80% voorschot op dit bedrag worden overgemaakt van afgerond 5.1.2b

Art. 2.57.2

Totaal is dat voor fase 2, dus een begroting van 5.1.2b. Voor fase 2 was 5.1.2b 5.1.2b geaccordeerd.

Daarnaast zal de evaluatie van de pilots, die in opdracht van EZK wordt uitgevoerd door KPMG, ook worden betaald uit het budget voor spoor 2a. Deze evaluatie is noodzakelijk om de pilots uit te voeren. Het gaat om een bedrag van afgerond 5.1.2b

2. *Ingeschatte testbehoefte*

Totale testbehoefte op landelijk niveau

Met de fasegewijze besluitvorming wordt de mogelijkheid geboden om elke keer te beoordelen of de extra capaciteit daadwerkelijk nodig is. In onderstaande overzicht is de testbehoefte op grond van het openingsplan inzichtelijk gemaakt en afgezet tegen de testcapaciteit die gerealiseerd gaat worden in de verschillende fasen.

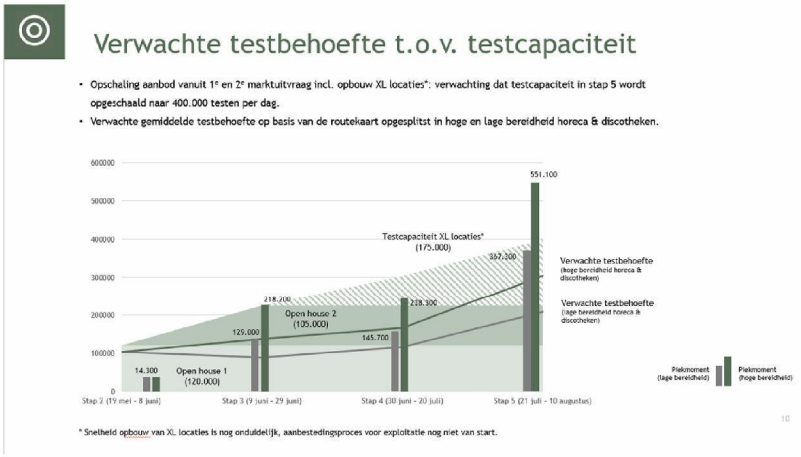

Fase 3a betreft de periode juni. In de bovenstaande figuur zijn meerdere scenario's uitgewerkt. Voor stap 3 van het openingsplan wordt uitgegaan van een piekbelasting van ruim 218.000 testen per dag oplopend naar ruim 235.000 eind juni, begin juli bij een hoge testbereidheid. Hierbij is uitgegaan dat van elke sector 75% bereid is om mee te doen met toegangstesten. Daar komen dus mogelijk landelijke evenementen en regionale evenementen nog bij die niet vallen binnen de evenementen van het openingsplan. Het is wenselijk om de piekbelasting te kunnen faciliteren met de op te bouwen testcapaciteit.

We zien dat de besluitvorming over het verder open gaan van de samenleving grillig verloopt en dat daarin op basis van epidemiologische ontwikkelingen wisselende beslissingen worden genomen. Zo kan het ook zijn dat we eerder toe zijn aan een volgende stap in het openingsplan. Op dat moment wil iedereen de extra vrijheid die wordt geboden, het liefst meteen ten volle benutten. Het lijkt daarom nodig dat capaciteit beschikbaar is die snel kan worden ingezet.

Op momenten dat de epidemiologische situatie verdere opening van de samenleving niet toelaat kan de benutting van de testcapaciteit worden afgeschaald. Hiermee zullen dan de variabele (exploitatie) kosten lager worden. Dit kan wekelijks worden bijgesteld.

<u>Landelijke testcapaciteit versus regionale dekking van de testbehoefte</u>
Belangrijk is dat er niet alleen moet worden gekeken naar de totale testbehoefte, maar dat er ook wordt gekeken naar de regionale testbehoefte en testcapaciteit. De opdracht voor spoor 2a is een fijnmazig netwerk van testcapaciteit. Ook zijn in het debat met de Tweede Kamer over het wetsvoorstel testbewijzen twee moties aangenomen (motie Van der Plas en motie Paternotte en De Vries) betreffende landelijke spreiding en normen voor bereikbaarheid van testlocaties. Het is belangrijk dat burgers snel en met weinig kosten bij een testlocatie kunnen komen. Dit betekent dat er in totaal meer testcapaciteit landelijk moet worden opgebouwd om regionaal geen tekorten te creëren. Met de verdere opbouw van testcapaciteit kan landelijk toegewerkt worden naar een reistijd van maximaal 20 minuten met de eigen auto.

Voorbeeld schaarste bij groot evenement

TT Assen Moter GP

Datum event: 27 t/m 29 juni

Locatie: Assen

Aantal bezoekers: 53.300 per dag (160.000 bezoekers totaal)

Herkomst bezoekers: Grotendeels regionaal

Belangrijke observaties

- Regionaal tekort, landelijk geen tekort.
- Slechts bij één groot event in één regio kunnen al regionale knelpunten ontstaan.
- Sterk afhankelijk van inschatting herkomst bezoekers.

Voorbeeld 28 juni:

SON regio	Testcapaciteit p.d.*	Testbehoefte (lage bereidheid) p.d. stap 3 **	Inschatting herkomst bezoekers	Testbehoefte bezoekers TT assen	Totale testbehoefte (stap 3 + TT)	Tekort	
1	29.250	16.770	50%	26.650	43.420	-16.640	✗ Regionaal tekort
2	29.250	16.770	25%	13.330	28.540	-850	
3	24.750	14.190	5%	2.670	16.860	7.890	
4	33.750	19.350	5%	2.670	22.020	11.730	
5	24.750	14.190	5%	2.670	16.860	7.890	
6	40.500	23.220	5%	2.670	25.890	14.610	
7	42.750	24.510	5%	2.670	27.180	15.570	
Landelijk	**225.000**	**129.000**	**100%**	**53.300**	**180.770**	**40.200**	✓ Landelijk geen tekort

* De testcapaciteit kan nog worden beïnvloed door opbouw XL locaties

** De testbehoefte kan nog worden beïnvloed door keuzes in het openingsplan, testgeletigheid voor meerdere evenementen en andere langerejsbewijzen

Uit de tabel valt af te lezen dat er in dit voorbeeld landelijk gezien voldoende testcapaciteit is, maar dat een grootschalig evenement bovenop de continue activiteiten in de routekaart kan leiden tot regionale tekorten. Ook hiervoor is het dus belangrijk om mogelijkheden te verkennen voor het lokaal kunnen opschalen van beschikbare testcapaciteit en de landelijke capaciteit niet te krap af te stemmen op de geraamde testbehoefte.

3. Geraamde kosten fase 3a

De totale raming van Stichting Open Nederland voor de antigeen testcapaciteit is sterk naar beneden bijgesteld mede door de aanbesteding.

Antigeen	Exploitatie hoog sensitief	Totaal incl. BTW
5.1.2b		

De nacalculatie van de voorgaande fasen is nog niet afgerond en daarom wordt nu op basis van de begroting voor fase 3a akkoord gevraagd om de middelen beschikbaar te stellen.
Op het moment dat er bij de definitieve nacalculatie sprake is van onder uitputting dan zullen deze middelen worden benut om overige fasen te bekostigen (na besluitvorming) of de middelen zullen teruggeboekt worden.